

AUZOLAN ESPERIENTZIAK

Kimutx, elkarlanean loratutako kimua

Kimutx kultur elkarteak, hasierako helburua hori izan gabe, auzolan proiektu bihurtu den egitasmo interesgarriaren adibidea dugu. Etxe giroan hasi ziren bi ama, eta sortze prozesuan partaideak eta profesionaltasuna gehitzen joan zirtzaizkion. Eraitza: haurrentzako ipuinak, bertsoak, kantak, txotxongiloak, euskal mitologia eta beste abar luze bat biltzen dituen materiala.

| LIDE HERNANDO |

“PROIEKTUAREN SORRERA kezka batek hasi zuen: gure sentsibiltatea nonbait islatu nahi genuen gure haurren heziketan”, dio Nora Barrosok, Kimutxen sortzaileetako batek. Euren ahots eta tresnak erabiliz, etxe giroan geldituko zen zerbait egin nahi zuten Jurdana Otxoak eta berak, seme-alabei eskaini nahiko lieketena sortuz, jada ezagutzen zituzten proiektuetatik jasotakoa haienarekin aberastuz.

Musika eta kanten hitzak sortzen hasteko, gaian adituak ziren gertuko jendearekin hitz egin zuten: Oreka Tx-ko Mikel Ugarterekin, Odei Barroso bertsolariarekin edota Arkaitz Miner musikariarekin, kasu. “Lehenengo

kontaktuetan jada jakin genuen proiektuak gauza polit asko sortzeko aukera ematen zuela. Horrela, bada, pixkanaka ipuinak sortzen hasi ginen, eta proiektuan jende gehiago saretzen joan zen”. Besteak beste, lotarako kantu baten letra egiteko, Xalbador II.a bertsolariarengana jo zuten Urepelera.

Ezagunetatik harago zabaltzen hasi zirenean, Eider Eibar marrazkigilearekin jarri ziren harremanetan, eta egitasmoarekin bat egin zuen honek. Ipuinak egiteaz arduratu zen Nahia Alkorkak, euskal mitologia uzartu nahi izan zuen egitasmoan, eta zortzi izaki mitologiko aukeratu zituen, Eibarrek irudika-

tu zituenak: iratxoa (Kimutx), sorgina (Nora), lamia (Jurdana), jentila (Laiene), Martin Txiki, Aker, Tartalo eta Mari edo Amalur. “Lehenengo zazpiek haur itxura dute, ikasleak dira, eta Oiartzungo Kataxulo kobara doaz Amalurrekin elkartzera. Bertan, astebetetz, Amalurrekin izaki bakoitzaren istorioa azaltzeko eskatuko die, eta haurrak euren jatorria azaltzen hasiko zaizkio, kantuez lagunduta”, azaldu du Barrosok. Istorioak, gainera, heziketa ulertzeko modu bat jartzen du mahai gainean: haurrak ikaskuntza prozesuan txertatzen ditu, haiei hitza emanez, eta irakasleek entzuten ikasi behar dute.

Musikariz, letragilez, bertsolariz, idazlez, kudeatzailez, teknikariz, marrazkigilez eta diseinatzailez aberastutako taldeak musu-truk egin du lan lau urtez, eta 2012 bukaerarako jada amaituta zuten material guztia: hamar bertso hamaika kantatan (bertso bati bi doinu jarri zizkioten), zazpi ipuin, pertsonaien marrazkiak eta Euskal Herri osoko 40 laguntik gorako baso ederra. “Kimutxen parte den pertsona bakoitzak bere borondatea, sentsibilitatea eta pasioa jarri ditu proiektuan, eta horrek auzolan familia bat sortzea eragin du”.

Material guztia, eskuragarri

“Egindako lana formatu eskuragarrian jartzea erabaki genuen, guretzat opari bezala gordezke. Gure poltsikotik dirua jarriz, 500 aleko tirada atera genuen”, azaldu du Barrosok. Ale bakoitza 18 eurotan dago eskuragarri, jarritako dirua berreskuratzeke eta proiektuari hauspoa emateko asmoz. Editatutako materiala egitasmoaren webgunearen bitartez eta zenbait liburutandatan lortu daiteke, Errenterian (Mirentxu liburudenda), Durangon (Hitz), Zarautzen (Garoa), Beasainen (TTiklik Elkargunea) eta Tuteran (El Cole). Eskaeren arrakasta ikusita, bigarren tirada bat egin behar izan dute.

Egindako lan guztia biltzen du ale bakoitzak: ipuinak paper formatuan, barrutik margotzeko eta txotxongiloak egiteko irudi mozgarriak, kantuen CD-a, eta CD didaktikoa. Azken horretan, ipuina jaso dute PDF formatuan, baita kanten partitura eta akordeak, letrak eta karaoke moduan aritzeko ahotsik gabeko kantak. Liburuak saldu ahal izateko, Kultur Elkartea sortu behar izan dute. Creative Commons lizentziapean egin dute, horrela edozeinek har dezakeelako materiala eta zerbitu berria egin, baldin eta Kimutx elkarte aipatzen badu, herrian egindako lana herriari uztea baita xedea. Webgunean ere doan eskura daiteke materiala: www.kimutx.eu.

Eider Eibarrek irudikatu ditu Nahia Alkortak istorioetarako aukeratutako zortzi izaki mitologikoak.

Haurrek gozatzea, emanaldien helburua

Hainbat lekutatik deitu dituzte euren proiektuaren aurkezpena egiteko. Emanaldiak bereziki etxeko txikiei, ingurukoiei eta orokorrean haurren mundua maite duen orori zuzenduta daude. Kimutx egitasmoan eraikitako mundu magikoa ezagutzeko aukera dago emanaldio-

tan: Euskal Herriko pertsonaia mitologikoen ezaugarriak, zuzeneko musika, irudien magia, ipuin kontaketa... Haurrak ere kantuan aritzen dira. Orain artekoek harrera ona izan dute, eta hurrengo emanaldia EHZ jaialdian izango da, ekainaren 29an.

Zertan datza Kimutx Kultur Elkartek lortu duen arrakasta? Batetik, handinahikeriarik gabe denboraren poderioz mamitu eta hauspotu den proiektua izan da, “etxe giroan hasi eta herri giroan amaitu dena”, Barrosoren hitzetan. Bestetik, arlo ezberdinetako aditu edota zaleek pasioz eta sentsibilitatez jorratu duten auzolana dago atzean. Hurrenganako errespetua, beraien gozamina eta bestelako hezkuntza bat planteatzen duen egitasmoa ere bada: materialak, haurrek bakarrik eta helduen konpainian gozatzeko aukera ematen du, euren irudimena indartuz eta sor-kuntza sustatuz. Baina, batez ere, euskal kulturak duen aberastasuna pasioz transmititu nahi du Kimutxek, mitologiaren, hizkuntzaren, musikaren, bertsoen eta dantzaren bidez. ■

Musikariz, letragilez, bertsolariz, idazlez, kudeatzailez, teknikariz, marrazkigilez eta diseinatzailez aberastutako taldeak musu-truk egin du lan lau urtez